

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۶/۰۶

داکتر نور احمد خالدي

به مناسبت سالروز احمدشاه بابا: آغاز یک پروژه تحقیقی جدید

در حالی که افغان‌ها در سراسر جهان سالروز احمدشاه بابا، معمار حاکمیت ملی و دولت‌ساز معاصر را گرامی می‌دارند، وظیفه ما به عنوان محققین این است که نگاهی عمیق‌تر به بنیادهای حکومتداری او داشته باشیم.

در پی بحث‌های اخیر پیرامون محل زادگاه بابا (مجیب رحیمی)، به عنوان رئیس انجمن تاریخ افغانستان تأکید می‌کنم که این گونه مباحث، ناشی از درک محدود جغرافیایی امروزی از واقعیت‌های قرن هجدهم است. مشروعیت پادشاهی احمدشاه بابا در نسب سدوزایی-ابدالی او ریشه داشت، نه در محل تصادفی تولدش. اگر ملتان به عنوان محل تولد مطرح می‌شود، باید به یاد داشت که ملتان در آن زمان یکی از حوزه‌های حیاتی نفوذ افغان‌های ابدالی بود. تولد یک شهزاده سدوزایی در ملتان، هیچ خللی به هویت افغانی او وارد نمی‌کند، همان‌گونه که در تاریخ جهان، بسیاری از پادشاهان بزرگ در قلمروهای وسیع تحت حاکمیت خود دیده به جهان گشوده‌اند.

تمرکز ما باید بر نوع سیاسی او و بنیادهای دولت‌سازی‌اش باشد؛ ساختارهایی که او از تجربه‌های تاریخی امپراتوری‌های پیشین در منطقه به ارث برده و آن‌ها را تکمیل کرده بود.

به همین مناسبت، از طرف انجمن تاریخ افغانستان، آغاز یک پروژه پژوهشی بزرگ را اعلام می‌داریم:

«اقتدار افغان: تکامل دولت‌سازی در سده‌های میانه و میراث افغان‌ها در هند».

هدف ما این است که نشان دهیم دولت‌های میرویس خان و احمدشاه بابا، تصادف‌های تاریخی نبودند؛ بلکه ثمره هفت قرن تجربه سیاسی بودند که از غزنویان و غوریان آغاز شده و در تشکیلات اداری لودیان و سوریان به کمال رسیده بود. ما بر آنیم تا با عبور از بحث‌های خرافی و حاشیه‌ای، روایتی مستند و علمی از سیر تکامل دولت‌سازی در تاریخ افغانستان ارائه دهیم و این داستان را به عنوان یک گام بلند علمی به ثبت برسانیم.

آرشیف: مطالب نشر شده نور احمد خالدي